

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.4. Vnde ememus panes? Seruis Dei non deficiet alimentem, quibus & vtiliter & honorificè succurrit, non sicut diabolus, mundus, & caro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

eum non prophetam sed seruum appellat Deit
Cur non Vir desideriorum, ut alias, sed serue D. ii
q. d. Amice charissime, Dan. el seruis es Dei, at
que in dubium erat, quod te illi seruentem, tuof
que in illum oculos conuertentem, vt eius obe
dias mandatis fame, non esset occisurus. Tolle
prandium, quod misit tibi Deus. Ipse est, qui
tibi hoc mittit. In gentia procumbens Daniel ait:
Recordatus es mei Domine Deus meus, & non de
reliquisti diligentes te. Lubet audire D. Basilium.
Ne vir S. inopia premeretur, temporis inuincito
tantum penetravit, quomodo in Babilone distat
Iudas. O charissime, vitam dum labore pre
meris mille leonibus circumdatus, vt deuora
te te filij, filia, amici, propinqui, auditores,
debita, inopia, & tames velle videantur:
oculos sustum ad Deum tolles, & in
illum cor tuum defigeres, alique ex animo
seruire proponeres? vt nam tu miserima, quae
tibi periuas, quod te velut tamelici leones
distant auxij timores, curaque vaix, vt
ignores vnde tibi victus, vnde vestitus adue
niat, te recolligeres, tua penitens peccata
contereris, & seruo diuinum interedes obsequium
quam cito periret nescia vnde, vel quomodo,
velut per aeris vacua, qualiter quidam aduolau
erit Abacuc, tibi que diceret: Seruis Deo tolle pran
dium, quod misit tibi Deus.

S. 4. Vnde ememus panes? Seruis Dei non
deficiet alimentem, quibus & viliter & ho
norifice succurrit, non sicut diabolus, mun
dus, & caro.

12
I. Deus speculū est.
7. part. Hist. Tir. 23.
1. Pet. 5. 7.
Oculos suos Dominus in illos defigie, qui
tuos in illum defixerant: nec silit hic,
sed efficaciter agit de prouidendo illis ali
mento, Sapius diximus, speculum, Deum esse lu
cidissimum, Vis vt illud te aspiciat, illud tu aspi
ce: non enim tu oculos tuos maiori ad illud
conuerteris diligentia, quam ipsum ad te. Hoc
diuinus ille spiritus sponx sibi charissimae asser
uit D. Catharinae Senenſi, vt noster refert D.
Antonius Archiepiscopus Florentinus: Filia
cogita de me, & ego cogitabo de te. Numquid
meliori tu, quam ego, lege ducetis? Num
quid meliora tibi, quam mihi, sunt viscera?
Si igitur ad me tu confugeris, credidit quod
ego te tibi derelinquam? Quam apte locutus
est D. Petrus Deo seruientibus: Omnem solici
tudinem vestram proicietes in eum: quia ipsi

cura est de vobis. Fan ulus, qui in campo pro
Domino suo gnaniter laborat, de cibo non an
xiatur: etenim nouit Dominum curam sui sus
cepisse, sibi que prouidere, si talis sit qualem esse
conuenit. Deone seruis & Laboras? lacta cogi
tatum tuum in Dominum: erit eterim ipse
de te sollicitus. Eleganter hoc expressit D. Cy
prianus. Quando saltum est, vt inſto possent
de esse subſtina vita, cum scriptum sit: Non occidet
Dominus fame animam iusti? Elias in solitudine
cornu manistrantibus pascitur, & Daniels in lacu
ad Leonem pradam ipſis regis incliſo, prandium
diuinitus apparatur: & tu metuis, ne operari
tibi, & Dominum promereri desis. Num: num
quando ipſo in Euangelio ad exprobatorem eorum,
quibus mens dubia est, & fides parua, & contem
ſtatur & dicit: Afflicti vultuſta cali, Passibus
alimta praſtantur, nec cibus deſt, in Chriſtiana
ne ius Dei seruis, tu operibus bonis deſitio: in
Domino suo charo putas aliquid deſurium? Vnde
bac incredula cogitatio? Querite inquit Chriſtus,
regnum Dei primum, & omnia iſta apponen ur vo. Matt. 6.
bis: Eis apponi omnia dicit & iradi, qui regnum & 35
iustitiam Dei querunt.

Hoc supposito tuis in necessitatibus non sit
prima cura, non hoc te maxime sollicitet, vnde
tibi vitae subsidia: sed hoc attende, num illi
debit seruis, num in illam cor tuum, an
que reuerteris: Si te reperias Dei immemorem,
si de illo non cogitaueris, si nescias quid sit te
ipsum, vt seruum fidelem, eius siltete praesen
tia, si gressus tui non eius sequantur, sed Sa
nae vestigia, merito tibi timendum: non enim
tuis habebit memoriam, non sollicitudinem. Olim
vidit Zacharias quosdam incurios, Deique im
memores, non vulgaribus oppressos calamita
tibus, intelligit autem vates Deum sic loquentem: Zachar.
Non passam vos. Quod moritur moriatur, & quod
succiditur succidatur, &c. Ne timueris, quod am
plius de te sit sollicitus: si fame langueas, rabie
torquearis, si morbis anxius, necessitate con
sumatis. Vos mei vultus immemores, & vt me
mor sim vestri desideretis? In quem expostulas,
quod tibi necessaria deficiant, teque Deus extre
mam pati indigentiam patiat si tu ei vecors ne
gligas inservit? Serui Domino sincere, & confi
lis ob hoc de, quod tibi non deest, nec te perire patietur, nos beato
Nolim omittere praclaram D. Ang. considera
tionem in Hist. de Jacob & Ioseph. Ex matris
consilio Jacob profugus ad auunculum suum La
ban proficiscitur. Erat hic idoleſtata, Dei inu
cus, habebatque domum suam vt inanium fa
nem idolotum. Ingređitur illam Jacob, & cum
modi.

D. Cypr.
L. de opor.
& Eleim.
Prou. 10.
II.
Dei de
his pro
uidentia.

Matt. 6.
& 35

Zachar.
12.

III.
Deus ma
lis ob hoc

IV.
Laban
sira la

modicis Laban gauderet opibus, quam primum Iacob illam ingreditur, per amplam Deum suam illi superinfundit benedictionem, eiusque domui ob merita Iacob infundit: & cum haec sit adeo efficax, continuo cumulatim accrescunt illi facultates, ut, quod duobus verbis dixerim, Laban euaderet omnium ditissimus: onēs enim & capreae gemellis fratribus abundabant, arua fructum proferebant centesimum. Hoc Iacob postmodum Labano obiecit: *Madicum habuisti, antequam venirem ad te, & non dies effecit es, benedixitq; tibi Dominus ad introitum meum.*

Gen. 30.
30.

Considera Ioseph. A Fratribus viginti distrahitur argenteis, ab Immanuelis seruis abducitur, haeret in Aegypto, à Putiphare Pharaonis Eunuchus emittitur, quem in domum suam amat ad mancipium. Quam primum illam Ioseph ingreditur, illi suam Deus largam deponit benedictionem, ex qua breui tempore se cunctis gaudet opibus astantem abundantem. *Benedixit Dominus domui Aegyptij propter Ioseph, & multiplicauit eam in diebus, quam in agris cunctis eius substantiam.*

Putiphari
titulo
Ioseph.

Gen. 39.

Impius Deo Rex Pharaon cunctis praeribit mandatum obstetricibus Aegyptijs, ut quoties mulieribus Israelitarum partibus assisterent, cunctos mares (horresco referens) in fluium demergerent. Illa pietate permotae, nedum tam crudele facinus non patrarent, sed & recens uatos masculos toto sunt conamine uisa conseruare Pharaoni mendacium imponentes, quod Hebraearum mulieres tanta valent in pariendo industria, ut illis accedens iam partum essent enixa, insistentemque alio transportassent. Deo licet mendacium summo pere displiceat, quod nec ob totius esse mundi salutem proloquendum, illi tamen in tantum placuit obstetricum pia in populum suum misericordia, ut illis propterea supra modum benedixit eamque domos omnigenis bonis impleuerit, ita, ut illis nulli essent in terra ditiores. Circa hoc eleganter discuntur D. August. a & D. Gregor. b Nec hoc S. tacuit Eloquentia c *Obstetrices non fecerunt iuxta praecipium Regis Aegyptij sed conseruabant mares.* Valeat igitur, obsecro, inquit D. August. modo ratio.

VI.
Obstetricibus
Aegyptij
obseruatos
mares
Israelitarum.
a Lib. cōtra mendaciam.
rap. 15.
b. Lib. 18.
Moral. c. 1. c. 3.
c. Exod. 1. 27.

Deus qui Laban inimico suo mortali, & idololatriae tantā prospicit vberitate, ut domum eius bonis impleat, qui illam & idolis & idololatrijs impleuerat, eo solum titulo, quod Iacob illam intrauerat, videri tibi, quod ipsum Iacob fame permittet interire? Nedum hoc non permittit, verum & ipsa de omnibus prouidit toto suo tempore, ut pereuntibus fame Palaestinis, (inter

quos accola morabatur) ut multa feminantibus paruum tamen messem colligentibus, huic tamen omnia copiose redundarent, & qui parum tenuabat, fructum referret centesimum. Ita ut cum Palaestini illum disilent, vellentque de terra sua profugum eliminare, haec tanta frugum copia illis oculos aperuit, quo liquido constaret à Deo tantam illi prouidit vberitatem, vnde velut tanti Domini seruo humiles se eius pedibus prostiterunt. Qui Aegypto infideli & peccatori plei o sine tanta concessit bona, ut illis domum eius repleuerit eo tantummodo nomine, quod Ioseph illam fuerat ingressus, forte iudicabis, quod ipsum Ioseph inopia languescere patietur? Parum est, quod hoc non fecerit, in super & in eius tribulationibus, seruitute, & carceribus, illi focus adhaesit indiduos, *Venditum iustum non dereliquit &c. Descendit cum illo in fossam, & in vinculis non dereliquit illum.* Non solum necessaria illi ministrando vitae subsidia, sed ad tantam illum extollendo celsitudinem, ut ille fuerit, qui mundum vniuersum in septenni illa notissima fame tempore Regis Pharaonis, ne periret, prouide sustinuerit. Qui Aegyptijs obstetricibus tam opulenter consulit, eo quod tam diligenter filiorum populi sui seruanda studuerit incolumitatis, cum ita sit, quod nempe fingendo mendacium, displicuerit medium, quo vix sunt, nunquid de eo timendum, quod suos deseret necessarius, victuque destitutos? Absit omnino, quinimo taliter illis succurrit, ut cum deserta perambularent omnis victus mores, illis de caelo prandium emiserit Angelicus manibus preparatum: patiet & de petris non semel porum eduxerit sua uisum: si quando populum appetitus allicit carminum, illi per aera demittit ceteruas corturacum, quas capere, quas liebat comedere ad satietatem. Argumentatur D. August. *Si pascat latronem D. Ayr. non pascat innocentem? Si pascat damnandos, non in Ps. 61. pascat liberandos?*

Sap. c. 4.

D. Ayr. non in Ps. 61. Tom. 8.

Fides nos docet Catholica quod qui Iudaeum, Arabem, Maurum, infidelem, peccatorem, Deique hostem sustentat, ipse idem Deus sit, ipse qui Iudaeum bona largitur, hoc autem agit, quia in hac mundi domo sunt, & morantur serui sibi charissimi boni scilicet Iacob & Ioseph imitatores. Hicne ergo potest, ut ubi peritias deas, quod magnus ille Dominus, qui suis abundanter prospicit inimicis, ad suorum dumtaxat conseruationem amicorum, ipsos sit passurus necessarijs indigere? Si sibi contrarios alar, filios non alet? Audi Dauidem: *Unius fui: cre-*

Ps. 136. 29. nim

XII. Diabolus, mundus & caro sibi feruientes fame fiunt in terire. Luc. 25. 15

abiectione, quis infamior, hoc quidem facient, & illorum est hæc consuetudo, fatigant ut illis feruias, te tamen inopia occidit dicuntque, ut qui vos alit, iniquitatis. Exemplo tibi sit miser ille iuuenis, cui in animum venit patrem excedere laribus, ubi quidquid illi necessarium erat, abunde suppetebat, qui Domino illi se tradit abiectissimo, & in eius suscipitur famulatum, Abhæsit vni ciuitum regionis illius. Quem in villam suam ablegauit subulcum, eâ porro conditione, ut illi feruiens victum aliunde sibi conquireret: itaque illi seruitur mortalium insauissimus, ad tantas redactus famis angustias, ut optaret inanem implere ventrem de siliquis, quas porci manducabant: Et nemo illi dabit. In domo quippe diaboli de facili inuenies, qui tibi auferat, non qui det: qui præcipit & deiciat, non qui lapsum erizat. Attende charissime, postquam diabolo seruus adhaesisti, quid tibi precor contulit? Postquam in eius obsequium, annos, salutem, quietem, bonaque dilapidasti, vide quid tibi dederit? Mundus, an quam hic alius? Illi seruito magnam alendo familiam, seruos plurimos, superbam seruando grauitatem, thesauras multas, aulicâ plurima, fictionibus adhaerendo, ut legibus eius obtemperes, paulo post qualem te esse comperis? Consumptæ sunt opes perdita valetudo, anni transacti, dicit illi querulus, quod eius gratia ad tantam sis delapsus inopiam, quam cito tibi respondebit id, quod alij Iudæ Christi venditori:

Matt. 27. 4

Quid ad nos? Tu videris. Hinc apage miser, tamen si te præ nimia tristitia suspendentis, medius dirumparis. Amas saculum? inquit D. Aug. abhorbet te, qui amatores suos vorare nouit, non portare.

D. Avoy. Ser. 13. de verb. Domini T. 10

Caro igitur, attende, si te sibi seruientem sit sustentatura. Illam excipe genialiter, laute, martialiter, illi obtempera, illam ut Deum tuum adora, & postquam in hoc sanitate, opesque prodigè consumperis, illi dicit, ut tibi succurrat, prouideatque vitæ subsidium: iam vides, qualem te deserat, morborum colluuiem, apoplexiarum, dolorum, sordium, infamie, paupertatisque turpe spectaculum. Hoc luce clarus nostris spectamus oculis, quam dicere possemus, verbi gratia latius exponere. Eia igitur amice, Deum sequere, Deo famulare, Dei perficere voluntatem, Dei sub vmbram confuge in Deum oculos tuos conijce, Dauidem audi te serio exhortantem: Teme Dominum omnes sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum. Diuites eguerunt & inuenerunt inquireres autem Dominum, non minuentur omni bono.

Pf. 3. 10

Non in iusto æquiparatur Deus homini, qui grandem ædificauit domum, multos assumpsit famulos, currus, equos, mulieri pedessequas, filijs seruos, & videt se totam hanc quam statuit, alere non posse familiam, nec illi vires suppetere: quocirca illam moderari cogitur, famulorum turbam dimittere, ne pudore confundatur, potestatem, opesque consumat: vnde cæ ratione diuina conuenit prouidentia, domum illam sicut condidit ita prouidere, cunctis prospiciendo, ne forsitan illi exprobraret, quod maiorem multitudinem, pluresque creaturas in sua mundi huius domo condiderit, quam alere posse videtur.

§. 5. Vnde ememus panes? Ad Dei spiritus prouidentiam nos alere, seq. credit offensum ab eo, qui de illo in sui diff. lit angustia.

S Ecurus esto, quod si Deo seruietis, fame te non patietur interire. Solidissimam olim Deus per Isaiam, querelam exposuit: Audite Isa. 46. 3. me domus Iacob, & omne residuum domus Israel, qui portamini à meo utero, quia gestamini à mea vulua. Isque ad senectam ego ipse, & usque ad canos ego portabo: ego feci, & ego seram: ego portabo, & saluabo. Cui assimulastis me, & adæquastis, & comparastis me, & fecistis similem. Audite me omnes, (popule meus) & hoc vobis notum sit, quod semper quamdiu mundus mundus erit, sum ego ille, qui de vobis curam gero perpetuam. Primò, quia vos creauit, vosque feci, vosque composui, quocirca ad me vestri pertinet sustentatio: Ego feci, & ego seram. Non est in Deo minor, qua mundum regit prouidentia, quam qua condidit, potentia. Mundum tali creauit potentia, ut illum de nihilo produxerit, & cum in illo tam admirabiles, variisque fecerit creaturas, omnes tamen creauit perfectas, cuique suam dando naturam & inclinationem, huic calidæ complexionis, illi frigide, illi humide, alteri sicca, illi ut eius vita frigori conueniat, alteri aëri, aqua: visus, terræque alterius: cunctis viuensibus suas iudicij inclinationes, naturamque propriam, qua se diuersis sustentant alimentis, quædam etenim vescuntur carnibus, quædam herbis, quædam terra, quædam tritico. Non est eius virtus inferior prouidentia: sicut enim non deficit in dando cuique creaturæ suum esse, iuxta naturæ suæ proprietatem, ita nec deficit in eam conferuando, cuique secundum suam consulendo inclinationem.

I. Eadem est Dei prouidentia in mundi conseruatione quæ fuit in creatione.

II. Similitudo.